

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن گویا: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • شماره: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: موسسه مطبوعاتی نشر گستر امروز
نوبن • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترت

روزنامه

شنبه ۲۸ شهریور ۱۴۰۵
۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۸
۱۹ سپتامبر ۲۰۲۶
سال بیست‌وسوم
شماره ۵۴۷۸
۱۲صفحه
اذان ظهر تهران ۱۱:۵۸
اذان مغرب ۱۸:۲۴
اذان صبح فردا ۴:۲۶
طلوع آفتاب ۵:۵۱

عملیات کشت نیشکر در سطح ۱۶هزار ۵۰۰ هکتار از مزارع هشت واحد نیشکری خوزستان انجام شد که از این میزان، دوهزارو ۳۶۰ هکتار مربوط به شرکت کشت و صنعت نیشکر میزرا کوچک‌خان است. کشت نیشکر از نیمه مرداد آغاز شده و تا پایان شهریور ادامه دارد و با توجه به گرمای شدید خوزستان، کشت در ساعات ابتدایی روز انجام می‌شود.

عکس: علی معرف، ایرنا

instagram:sharghdaily1

twitter:sharghdaily

youtube:sharghdaily

Telegram:SharghDaily

aparat:tasvirshargh

www.sharghdaily.com

خارجی خوانی

از زلزله تا مصادره دستمزد

به‌تازگی دو گزارش متفاوت درباره تلاش‌های کره شمالی در زمینه تسلیحات هسته‌ای منتشر شده است؛ یکی درباره زلزله‌هایی که در یک کوه این کشور ثبت شده و دیگری از درآزمذایی کارگران کره شمالی در کشورهای خارجی حکایت دارد.

طبق گزارشی که در نشریه ساینس منتشر شده، آزمایش‌های هسته‌ای کره شمالی کوه مانتاپ را که با نام مانتاپسان مشهور است، به یک نقطه زلزله‌خیز تبدیل کرده است. طبق این گزارش، تقریباً ۱۰ سال از آخرین آزمایش هسته‌ای زیرزمینی کره شمالی در این کوه می‌گذرد، با این حال، طبق یک مطالعه جدید که بخشی از آن براساس عکس‌های فضایی گرفته شده است، به نظر می‌رسد زمین‌شناسی این مکان به دلیل انفجارهای شدید به‌شدت تغییر کرده است. کوانگ هی کیم، ژئولوگ‌شناس و ژئوفیزیک‌دان دانشگاه ملی پوسان کره جنوبی می‌گوید: «آزمایش‌های هسته‌ای مکرر زیرزمینی به‌تدریج سنگ‌های اطراف را آشفته و آسیب‌دیده کرده و تنش‌های مؤثر بر گسل‌های از پیش موجود را تغییر داده‌اند.» او می‌گوید جدیدترین آزمایش هسته‌ای، در سال ۲۰۱۷ بیشترین خسارت را به بار آورد و پس از آشفته‌شدن برخی از گسل‌های لرزه‌ای در کوه، یک اثر دومینویی آغاز شده است. طبق مقاله نشریه ساینس، تقریباً هزارو ۴۰۰ زلزله بین سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۵ در آنجا رخ داده است و از سوم سپتامبر ۲۰۱۷-تاریخ آخرین آزمایش هسته‌ای شناخته‌شده در آنجا- از نظر فراوانی و بزرگی افزایش یافته‌اند. تخمین زده می‌شود این انفجار معادل ۱۰۰ تا ۲۵۰ کیلو تن تی‌ان‌تی باشد یا تا ۲۰ برابر انرژی انفجاری است که هیروشیما را در سال ۱۹۴۵ با خاک یکسان کرد. کوه مانتاپ یک نمونه اولیه از «کوه خسته» است؛ اصطلاحی در دوران جنگ سرد برای یک سایت آزمایش هسته‌ای که در آن زمین آن‌قدر توسط انفجارهای عظیم زیرزمینی شکسته می‌شود که بی‌فایده می‌شود و دیگر نمی‌تواند گازه‌ای رادیواکتیو حاصل از انفجارها را به دام بیندازد. آزمایش هسته‌ای حرارتی سال ۲۰۱۷ عملاً قلعه کوه مانتاپ را فروریخت. طبق گزارش دیگری که ای‌بی‌سی نیوز منتشر کرده است، کارگران کره شمالی به روسیه و چین هزینه برنامه تسلیحات هسته‌ای را تأمین می‌کنند. یک گزارش نشان می‌دهد کارگران کره شمالی که در خارج از این کشور مشغول به کار هستند، سال ۲۰۲۴ بین ۴۵۰ میلیون دلار آمریکا تا ۸۰۰ میلیون دلار برای برنامه تسلیحات هسته‌ای این کشور تأمین کرده‌اند. این کارگران عمدتاً در چین و روسیه مشغول به کار بوده‌اند و شمار آنها بین ۳۵ هزار تا ۱۰۱ هزار نفر بوده است. گروه‌های حقوق بشری مدت‌هاست برنامه کار اجباری کره شمالی را محکوم کرده‌اند و می‌گویند هزاران کارگر در حالی که برای حکومت این کشور ارز خارجی به دست می‌آورند، تحت کنترل، سوءاستفاده و اجبار قرار دارند. دست‌کم ۱۷ کشور «مظنون به ادامه میزبانی از کارگران» کره شمالی هستند. چین همواره میزبانی از کارگران غیرقانونی کره شمالی را انکار و بین سال‌های ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۵ دست‌کم ۱۰ هزار کارگر را از کشور خارج کرده است؛ اما گروه‌های حقوق‌بشری و خبرنگاران تحقیقی دریافت‌اند هنوز هزاران نفر از آنها در کارخانه‌ها، واحدهای صنعتی و ناوگان‌های ماهیگیری چین مشغول به کار هستند. کره شمالی همچنین شمار فراینده‌ای از کارگران خود را به روسیه اعزام می‌کند؛ کشوری که به گفته این گزارش، طرحی برای صدور روادید دانشجویی ایجاد کرده است تا کارگران کره شمالی را «استتار» کند. در این گزارش آمده است: «کارگران کره شمالی در خارج از کشور دستمزدهای پایینی دریافت می‌کنند، روزانه ۱۲ تا ۱۸ ساعت و شش یا هفت روز در هفته کار می‌کنند و موظف هستند ۸۰ تا ۹۰ درصد درآمد خود یا حتی بیشتر را به دولت جمهوری دموکراتیک خلق کره تحویل دهند. همچنین تا ۳۰ درصد از مبالغی که کارگران به‌عنوان حواله برای خانواده خود ارسال می‌کنند، به‌عنوان هزینه اضافی از آنها دریافت می‌شود و آنها باید هزینه‌های دیگری ازجمله هزینه‌های مربوط به سفر، غذا و محل اقامت را نیز بپردازند. در بسیاری از موارد، این وضعیت عملاً به مصادره کامل دستمزدها منجر می‌شود.

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن گویا: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • شماره: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: موسسه مطبوعاتی نشر گستر امروز
نوبن • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترت

روزنامه

نگاهی به چالش جدید برای وکلا

ابراهیم یوبی

وکیل دادگستری

«قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری» در ۱۷ فروردین ۱۳۷۶، شرط «اعتقاد و التزام عملی به احکام و مبانی دین مقدس اسلام» برای دریافت پروانه وکالت ضروری دانسته شد که با استعلام از مراجع قضائی و امنیتی پایش می‌شود؛ و در نهایت اگر شخصی توانایی مالی گرفتن مشاور یا وکیل را نداشته باشد، اداره معاضدت قضائی کانون وکلا مستقر در مجتمع‌های قضائی سراسر کشور، به امر مشاوره رایگان مبادرت می‌کند و نیز با در اختیار قراردادن وکیل معاضدتی و تسخیری، دغدغه «در دسترس همگان» بودن را رفع کرده است.

سوم، در قسمت «مبانی و اصول بنیادین» آمده است: «استقلال دفاعی و مصونیت حرفه‌ای وکیل در مقام دفاع هم‌تراز قاضی». این معضل هم در مهرماه سال ۱۳۷۰ با تصویب «قانون انتخاب وکیل توسط اصحاب دعوا» حل شد. براساس تبصره ۳ این قانون: «وکیل در موضع دفاع، از احترام و تأمینات شاعلین شغل قضا برخوردار می‌باشد.» اگر مسئله‌ای در این زمینه وجود دارد، عدم رعایت قانون در وادی عمل توسط مقامات قضائی و قضات دادگستری است. بازرسی وکلا در هنگام ورود به مراجع قضائی و محروم‌کردن وکیل از حرفه وکالت توسط برخی دادرسان، تاکنون موجب نقض مصونیت حرفه‌ای وکلا شده است.

چهارم، «برقراری نظام همکاری و هم‌افزایی یکپارچه میان کانون‌های وکلای دادگستری و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه» این بند که در بخش «اهداف کلان» آمده،

یادداشت

بازتاب پیروزی میدان در اذهان

امیرعباس میرزاخانی

است. در نتیجه این غفلت ساختاری، حتی یک تصمیم راهبردی یا ابرپروژه فنی که با موفقیت کامل اجرا شده، به دلیل فقدان یک پیوست رسانه‌ای همدلانه، در نگاه جامعه نه به‌عنوان «دستاورد و گشایش»، بلکه به‌عنوان «هزینه‌ای مبهم، ناکارآمدی یا تحمیل اراده» جلوه می‌کند. در این بزنگاه، باید این پرسش بنیادین را در ترازوی نقد گذاشت: «آیا پیروزی در میدان عمل، بدون توانایی ترجمه آن به زبان ادراک عمومی، اساساً در کارنامه سیاسی یک کنشگر، «موفقیت» محسوب می‌شود یا شکستی در لفافه؟». پاسخ به این پرسش، مرز میان «حکمرانی افق‌اعی» و «حکمرانی منفعل و آمرانه» را روشن می‌کند.

این شکاف فزاینده میان واقعیت و ذهنیت، تبعات جبران‌ناپذیری بر جای می‌گذارد:

۱. بحران ادراکی و بلعیده‌شدن حقیقت: جامعه‌ای که چرایی، پیامدها و هزینه‌های یک تصمیم را در قالبی شفاف و صادقانه درنیايد، دچار سردرگمی شناختی می‌شود. هر خلا و انفعالی در روایتگری رسمی، بلافاصله توسط «روایت‌های رقیب» پر می‌شود؛ زیرا افکار عمومی به‌ندرت فضای بی‌روایت را خالی رها می‌کند.

۲. بی‌اثرشدن فتوحات میدانی: سیاست‌گذاری که فقط به «اقدام

شاید انگیزه اصلی تدوین این متن باشد. نهاد مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه که ابتدا با نام «مرکز مشاوران قوه قضائیه» در راستای اجرای ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه ایجاد شد، نه‌تنها خلاف مبانی دفاعی و استقلال نهاد وکالت، بلکه خلاف همین ماده قانونی بوده که به جای پروانه مشاوره، به اعطای پروانه وکالت پرداخته و اگر قرار باشد این تشکیلات با «کانون وکلای دادگستری» ادغام شود، نه‌تنها به «استقلال دفاعی» و «حرمت نهاد وکالت» پرداخته نشده است، بلکه کامل در جهت عکس آن نیز حرکت کرده‌ایم؛ بماند که معضلات بسیاری مثل آینده «صندوق حمایت وکلای دادگستری» پیش خواهد آمد.

پنجم، بند چهارم و آخر متن زیر عنوان «نظام اجرائی، پایش و ارزیابی» به دلیل اهمیت کامل نقل می‌شود: «تشکیل «شورای ملی راهبری نهاد وکالت» مرکب از نمایندگان قوه قضائیه، نهادهای متولی وکالت و صاحب‌نظران دانشگاهی برای ارزیابی دوره‌ای و نظرات بر تحقق شاخص های کلیدی عملکرد». ایجاد چنین شورایی، علاوه بر اینکه نقض آشکار «استقلال نهاد وکالت» است، بلکه اجرای آن نیازمند تصویب قانون در مجلس شورای اسلامی و اصلاح قوانین متعددی نظیر «قانون وکالت»، «لایحه استقلال کانون وکلای دادگستری»، «قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری» و...

ششم، اینکه اصل سی‌ونیم قانون اساسی بیان می‌دارد: «در همه دادگاه‌ها طرفین دعوا حق دارند برای خود وکیل انتخاب نمایند و اگر توانایی انتخاب وکیل را نداشته باشند، باید برای آنها امکانات تعیین وکیل فراهم گردد» در فصل سوم قانون اساسی با عنوان «حقوق ملت» آمده و نه فصل یازدهم «قوه قضائیه»، نشان‌دهنده نگاه راهبردی قانون‌گذاران اساسی در استقلال وکالت دادگستری از تشکیلات قضائی کشور است.

هفتم، مردم عادی برای گرفتن مشورت به وکلای دادگستری مراجعه می‌کنند، چه خوب است تدوین کنندگان چنین اسنادی حداقل مانند دیگر مردم، نظر وکلای دادگستری را درباره سرنوشت نهاد حرفه‌ای خود جویا شوند.

اقتصادخوانی

فقیرشدن خانواده‌های شاغل آغاز می‌شود؟

وحید شقاقی‌شهری، اقتصاددان، در گفت‌وگو با «اقتصادنیوز» از تفاوت میان فقر درآمدی متعارف و کاهش تدریجی رفاه خانوارهای شاغل می‌گوید.

❗ در ماه‌های اخیر به نظر می‌رسد بخشی از خانوارهایی که همچنان شاغل هستند، برخی اقدامات درمانی، تعمیرات خانه و خودرو را حتی تفریح و سفر را به تعویق می‌اندازند. چه تفریفی از این وضعیت می‌توان داشت؟

در سال ۱۴۰۵ با جنگ و محاصره دریایی و تشدید تحریم‌های اقتصادی، تورم‌های بیشتر در اقتصاد ایران ثبت شده است. وضعیتی که حکایت از تداوم و پایداری شرایط تورمی در اقتصاد ایران دارد و شکاف معناداری بین هزینه‌های مصرفی خانوارها با سطح درآمدی ایجاد کرده است. این وضعیت را می‌توان نوعی «فقیرشدن تدریجی خانوارهای شاغل» یا به معنای دقیق‌تر کاهش رفاه و افزایش آسیب‌پذیری اقتصادی خانوارهای شاغل دانست؛ هرچند لزوماً با فقر درآمدی متعارف یکسان نیست. این وضعیت به مفهوم فقر نسبی، فقر دارایی‌محور، فقر زمانی و آسیب‌پذیری در برابر شرایط فقر است. مسکن و خودرو نیز الزاماً به معنای رفاه جاری نیستند؛ زیرا ممکن است غیرنقدشونده باشند و خودشان هزینه‌های مستمر نگهداری، تعمیر، بیمه و استهلاک ایجاد کنند. بنابراین تفاوت اصلی در این است که فقر متعارف بر ناتوانی در تأمین حداقل نیازهای جاری تمرکز دارد، اما فقیرشدن تدریجی خانوارهای شاغل به فرسایش قدرت انتخاب، کاهش کیفیت زندگی، حذف مخارج آینده‌ساز و افزایش احتمال سقوط به فقر در مواجهه با یک شوک منفی اشاره می‌کند.

❗ یکی از نشانه‌های این تغییر، حذف تدریجی هزینه‌هایی است که تا همین یک سال قبل برای خانوارها عادی بود؛ این روند چه تصویری از کاهش رفاه واقعی جامعه ارائه می‌دهد؟

حذف تدریجی هزینه‌هایی مانند رستوران، سفر، پوشاک، تفریح و سپس خدمات درمانی یا تعمیرات نشانه‌ای از کاهش مصرف اختیاری و فشرده‌شدن سید مصرفی خانوار است. خانوارها معمولاً در شرایط فشار مالی، ابتدا خدمات مالی را حذف می‌کنند که از نظر کوتاه‌مدت ضروری تلقی نمی‌شوند، اما هنگامی که کاهش درآمد واقعی یا افزایش هزینه‌های ضروری ادامه یابد، این تعدیل به آموزش، مراقبت‌های پیشگیرانه، درمان، تعمیرات و حتی نگهداری دارایی‌ها نیز سرایت می‌کند. از این منظر، کاهش رفاه واقعی الزاماً به معنای کاهش مصرف کاری یا حذف کامل کالاهای اساسی نیست، بلکه می‌تواند در کاهش کیفیت، تنوع، دوام، امنیت و آینده‌نگری مصرف نمایان شود. شاخص‌های رسمی درآمد و فقر در اقتصاد ایران ممکن است این تحول را به‌طور کامل نشان ندهند؛ زیرا درآمد اسمی، میانگین‌های کلان و خط فقر معمولاً تفاوت میان کاهش مصرف رفاهی، تعویق درمان، افت کیفیت کالاها و حذف خدمات پیشگیرانه را ثبت نمی‌کنند. همچنین داده‌های مقطعی ممکن است نشان دهند خانوار هنوز بالاتر از خط فقر قرار دارد، در حالی که در طول زمان از پس‌انداز خود می‌کاهد، بدهی بیشتری می‌گیرد یا هزینه‌های ضروری آینده را به تعویق می‌اندازد.

❗ گسترده‌شدن چنین وضعیتی چه پیامدی برای تاب‌آوری اقتصادی خانوارها در برابر شوک‌های بعدی خواهد داشت؟

اگر خانوار نتواند از درآمد ماهانه خود پس‌انداز کند و یک هزینه پیش‌بینی‌نشده، مانند خرابی خودرو، تعمیر خانه یا درمان دندان، بودجه آن را مختل کند، می‌توان گفت حاشیه‌امن اقتصادی یا ذخیره احتیاطی آن به‌شدت کاهش یافته یا از بین رفته است. در چنین شرایطی خانوار برای مقابله با یک هزینه ناگهانی ممکن است به قرض، فروش دارایی، استفاده از اعتبار گران، کاهش مصرف ضروری یا تأخیر در پرداخت‌ها متوسل شود. در سطح فردی این امر به کاهش تاب‌آوری و افزایش احتمال ورود به چرخه بدهی و فقر منجر می‌شود؛ در سطح کلان نیز گسترش آن حساسیت مصرف خانوارها به شوک‌های بعدی را افزایش می‌دهد. در واقع خانواری که هیچ ذخیره‌ای ندارد، حتی در برابر شوک‌های کوچک نیز واکنش شدید نشان می‌دهد. این وضعیت می‌تواند موجب تشدید نوسان مصرف، کاهش تقاضای مؤثر، افزایش بدهی معوق، تأخیر در درمان و تعمیرات و انتقال هزینه‌های کوچک امروز به هزینه‌های بزرگ‌تر فردا شود. بنابراین از بین رفتن پس‌انداز و ذخیره احتیاطی، یکی از مهم‌ترین نشانه‌های کاهش تاب‌آوری اقتصادی خانوار است، حتی اگر درآمد جاری خانوار همچنان مثبت و اشتغال آن حفظ شده باشد.

۱ فیلم

با اینکه واتیکان مقر فرمانروایی پاپ، رهبر کاتولیک های جهان است و مثل بقیه کشورها سازمان سینمایی هم ندارد، با کمال تعجب اعلام شد که قرار است به‌طور رسمی فیلم مدنظر خود را برای کاندیدشدن در جوایز اسکار ۲۰۲۷ ارسال کند. این اولین بار است که مستقیماً خود واتیکان فیلم «لاوا سبزو» را به مدت ۴ دقیقه تهیه کرده است. در این فیلم یک نوجوان شجاع ایتالیایی به نام جیاکومو که مبتلا به دیستروفی عضلانی است و درد عظیمی را دائم تحمل می‌کند، در غم از دست دادن برادرش که بر اثر همین بیماری درگذشته تحت تأثیر قرار دارد و خوشبختانه روی کمک‌های دوستان و آشنایش حساب می‌کند.

۸۵ سال

پاتریشیو گازمن، مستندساز شیلیایی که سه‌گانه دهه ۱۹۷۰ او با عنوان «نبرد شیلی» به‌عنوان یکی از آثار شاخص سینمای مستند سیاسی شناخته می‌شود، در ۸۵سالگی در پاریس درگذشت. او فیلم‌سازی بود که جوایز متعددی دریافت کرد و از او به‌عنوان یکی از برجسته‌ترین فیلم‌سازانی یاد می‌شود که از آمریکای لاتین برخاسته‌اند. مستند «نبرد شیلی» ساخته گازمن، حکومت سالوادور آلنده، رئیس‌جمهوری پیشین شیلی را تا زمان ترور او در ۱۱ سپتامبر ۱۹۷۳ دنبال می‌کند و به تصویر می‌کشد. آخرین مستند او «کشور خیالی من» بود که در سال ۲۰۲۲ منتشر شد. این فیلم درباره شورش مردمی گسترده‌ای بود که در سال ۲۰۱۹ شیلی را تحت تأثیر قرار داد.

۱۰۰ سال

یک گونه جدید گربه بعد از صد سال شناسایی شد. این گربه در یونگاس بولیوی کشف شد. این گربه از سوی دانشمندان لنوپارد تیلکایو نامیده شده است. چند سال قبل مردی یک توله این حیوان را کنار جاده پیدا می‌کند و با تصور اینکه گربه خانگی است، به خانه می‌برد، اما وقتی این گربه بزرگ‌تر می‌شود، رفتارهایش خشن می‌شود و ناگزیر آن را به پناهگاه حیات وحش می‌سپرد. ظاهر متفاوت این گربه توجه یک زیست‌شناس را جلب کرد و با بررسی‌های ژنتیکی، مشخص می‌شود که این یک گونه جدید است. این گربه نر حالا ۱۰ساله است و حدود ۱.۴ کیلوگرم وزن دارد و از بیشتر گربه‌های خانگی کوچک‌تر است.